

Előfizetési ár:
Égész évre 8 K.
Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
16 fillér.

BELÉNYESI UJSÁG

AZ UJSÁG SZERKESZTŐJE
BOTTYÁN PÁL
MUNKATÁRS
DR. BUDAR FERENCZ
FELTÖLTŐ
SCHMIDT JÓZSEF

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Főmunkatárs: Dr. Budar Ferencz.

Főszerkesztő: Bottyán Pál.

Felölős szerkesztő: Schmidt József.

Iskolafejlesztő beszéd.)

A művelt világ protestáns egyházai 8 nappal ezelőtt egy kegyeletes ünnepet ültek. Hálát adtak Istennek ama nagy kegyelemért, mellyel a reformátorok lelkeiben felvillanó magasztos eszmekegés adata következtében a világ ujja születése kezdetét vette. Emléket ültek ama kalapács ütéseknél, melyek elhangzottak akkor, midőn egy igénytelen barát a reformáció 95 tételét kiszegte. Ama kegyeletes ünnep s a mi mai összefüggés között bizonyos benső összefüggés van, mert amint terjedt a reformáció világossága, úgy emelkedtek annak nyomában mindenütt az ismereteket terjesztő iskolák.

A belényesi vidéki magyar gyülekezetekben már a 17-ik század elején elterjedt reformáció szelleme az Isten tiszteltetére templomokat, a gyermekek nevelésére iskolákat s az igehirdetők számára már akkor otthonokat létesített itt s az évszázadok nehéz küzdelmeiben sokszor üldöztetések s elnyomatások szenvedései közepette is e néhány magyar gyülekezet mindig megtartotta hitét. Ennek a magyar református áldozat készségnek a megnyilatkozását látjuk most is, midőn a tárkányi egyház hívei *önerejükből, minden*

*) Itta s a tárkányi leányiskola felavatásakor elmondta Bottyán Pál belényesi lelkész.

idegen segítség nélkül építették fel a kor kivanalmának megfelelő új leányiskolájukat.

S ez a gyülekezet most ide hívott minket is, hogy legyünk *tanúi* az ő örömeinek.

Azonban ne higyük azt, hogy midőn most e díszes épületet itt a község közepén fedél alá hozta az áldozatkészég, ez által a gyülekezet eleget tett minden kötelezettségének. Nem elég az, hogy most ennek kulcsait átadjuk az iskola tanítójának, mert tulajdonképen az építés nagy munkájának ezután kell még csak kezdődni.

Építők lesznek ebben a szülő, építő lesz a tanító, s legelső amit el kell készíteni egy járt ösvény, mely minden szülei házat kössön össze ez épülettel, de amely soha be ne gyepesedjék és mohossá ne váljék.

Be kell ez épületet népesíteni tanítványokkal. De nem olyanokkal, kiket midőn terhőkre vannak odahaza a szülőknek unalomból küldenek ide; nem is olyanokkal, kiket a büntetéstől való félelem következtében az atya káromló szava s az edesanya átka kísér ide, hanem olyanokkal, kiket az édes apa áldása s az édes anya forró csókja mellett a mindenható szeretet vezérel e helyre.

Akkor felel meg ez az iskola rendel-

tetésének, ha ebben tanító van. De nem olyan aki fizetésért dolgozik mint a nap-szamos és lesvelesi a percet melyben a munka eszközt leteheti kezéből. De nem olyan akit Isten hívott el e göröngyös pályára, hogy legyen a gyámoltalannak gyámola, a vakoknak világossága, a gyermekeknek igazi nevelője, apa helyett apa, anya helyett anya, görögöl szerető, figyelmes. Kinek ne vesszőjétől remegjenek a kicsiny növendékek, hanem lelkük szeretetteljesen várják az igét, s szívják magukba az atya áldásait, úgy mint a méh a virág kelyhéből a nektárt.

Tagadhatatlan, hogy felette nehéz a tanító hivatása s a jó tanító megbecsülhetetlen; munkája megfizethetetlen s a vidéken különösen nagy hivatása van a nép nevelésére.

Nem mondhatjuk ugyan, hogy ez iskola tanítója járattal utakon kell hogy haladjon, mert hiszen évszázadokon át buzgó elődök tanították itt már az elemi ismereteket s ez iskola tanítójának nagyon megkönnyíti feladatát, hogy olyan nép között munkál, kiket a szor dombra, takarékoságra, józan életre inteni nem kell.

De másfelől megnehezíti munkásságát az, hogy szüntelen hangoztatnia kell azt az ur által adott második nagy parancsolatot mely így hangzik: *Szeresd*

TÁRCZA.

Az utolsó ujságcikk.

Mentem haza felé, délután 4-5 óra körül. Dolgom volt a városban s ezt elvégeztem. Csunya simankos idő volt. A szél kiméletlenül csapta szemem közé a havas esőt, már amint ez úgy februárban elő szokott fordulni.

Az iskolás gyerekek hazatérő csapatán, a „felsőbb leányok” úde csoportjain kívül — amit külön meg kell említeni, alig volt ember látható az utcán, én azonban mégis összetalálkoztam egy jó barátommal. Van egy kedves szerkesztőnk, egyik helybeli heti lapnak a felelőse, ez volt az, akivel a sors kegye összehozott.

— Kap tőlem a legközelebbi számod egy vezércikket, ez az ígéret volt a befejezése a rövid párbeszédnek, ami igen rövid tárgyalásunknak.

No de egyikünknek sem volt kedve a csunya időben a hosszas beszélgetéshez, siettünk tehát mindketten haza.

Mikor haza értem, alig vártam, hogy kulcsnintól és téli felsőmtől megváljak az előszobában.

Nappali szobánkba léptem, ahol feleségem éppen az íróasztalnál ült s háztartási számadásán dolgozott.

— Csakugyan jól esik ez a barátságos meleg! szóltam hozzá. Nézd milyen vörös az orrom s milyen hidegek a kezeim s ezzel kezeibe tettem a kezemet.

Azután arra kértem, hogy engedjen engem az íróasztalhoz, mivel sürgős dolgom akadt. Kettőnknek ugyanis egy közös íróasztalunk van.

Az asszony azonban úgy is a tea után nézett s csak reám várt. Én meg neki fogtam a vezércikk megírásához.

— Kérlek, hozd ide a teámat az íróasztalra mert dolgom van.

Mig értam, feleségem egy hintaszékbe helyezkedett s el kezdte olvasni — természetesen — Wilde Oszkárt.

Kis idő múlva megszólalt.

— Májerné ma ide üzent, hogy március 4-éig hozassuk haza a leándereket, mert akkor férjhez megy.

— Igen? ez a kérdés volt a feleletem.

— Pedig a leendő ura is kertész, s ezt hozza.

— Igen! válaszoltam én.

— Azt gondoltam, szólalt meg ismét kis idő múlva, hogy itt a szomszédban kivesszük a Kucseraék házában egy szobát arra a pár hónapra s hetenként egyszer-kétszer befűtéljük.

— Jól ez volt terjedelmes válaszom.

— Ugy-e, ma február tizenhétediké van? Ismét kis idő múlva ezt kérdezte feleségem a hintaszékből.

— Igen.

— Holnapután tehát február huszadika.

— Igen.

— Akkor lesz öt éves a kis Rafael.

— Igen.

— Jó volna valami neki való ajándékkal megörvendeztetni.

— Helyes!

— Ó már elég okos gyerek ahhoz, hogy megértessük vele, mi az a születésnap.

— Igen.

— De kérlek, mit csinálj? Akarmit monddok, mindenre az én mondasz, hogy: Igen.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megcsökkenti a köhögést, válakókat, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skarlát, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéketlen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár: évenként 4.— korona.

felebarátodat mint magadat" vagyis amit nem kívánsz magadnak, ne tedd azt embertársadnak.

Fel kell ébresztenie itt azt a magaslatos erényt, mely a magyart még ellenségei által is minden időben tiszteltté tette, mely az „adott szó szentségében” s az u. n. „Magyar becsület”-nek mint féltett drága kincsnek szüzi tisztaságában való megőrzésében állott eddig.

Ilyen új szellemet kell behozni ez új iskola falai közé új tanítójának — úgy vezetni a kicsinyeket, hogy beteljék az ő előhaladásukban az írás szava: „Nevelj a gyermeket az ő utánuk rende szerint, s mikor megvenhedik sem feledkezik meg róla.”

De ez csak abban az esetben lehetséges, ha ez iskolának tüköre maga a tanító lesz, mert a kicsiny gyermek fogékony lelke benne keres és lát minden tökéletességet s az ő szemében ennek hibái is utólríthetetlen erényeknek látszanak.

A tanító nemzedékeket emelhet arra a magaslatra, ahol kidomborodik az emberen Isten képe s viszont nemzedékeken homályosíthatja azt el végképen. S amit külföldösen falun egy rossz tanító elront, azt megjavítani nem lehet, mert a születésétől bölesőjéig egy helyhez kötött falusi emberben, amit az iskola rontott nem igen köszörülheti ki az élet.

Óh vajha ez iskola megfelelhette mindenben a kívánalmaknak, melyeket vele szemben támasztunk, vajha ez ne csak iskola, hanem világító torony lenne e sötét vidéken, melynek fényénél hajótöréstől és eltévelyedéstől menten járhatnának e község lakosai.

Isten nevében felavatom azért e tárkányi leány iskolát. Neveljen ez e községnek nemes lelkű, gyöngéd és szerető szívű édes anyákat, kik az itt hallott ismereteket soha ne feledjék, az itt tanult imádságokat szüntelen ajkaikon hordják s majdan tanítsák meg azokra, gyűgő gyermekeiket is és neveljenek hazánknak s egyházunknak kiváló becsület s áldozatkész honfiakat és honleányokat.

Szívől fakadó és szívekhez szánt egyszerű de buzgó szavamat egyik énekünk emez igéivel zárom be:

„E gyülekezeten, mely e helyre telepedett,
Könyörülj Ur Isten, bővítsd rajta kegyelmedet.
Áldd meg nagyjait, kicsinyjeit,
Mind köz, mind tanácsos rendeit
Töröld el a sírok könnyeit.”

A hétről.

Beborult felettünk, megeredtek az egek csatornái. Hogyne, mikor megérkezett a Demeter napi vásár! De azért megtelt a város közönséggel, volt eladó, volt vevő is elég. Nagy volt a felhajtás a külső vásárbán, a szarvas jószág odakint 1500 darabot tett ki. Én is előkerítettem a bagaria csizmát a padlásról s elindultam vásárt látni. Egy darabig nem találtam magamat az utcán, úgy tetszett mintha hiányoznék az ünnepélyességből valami, hanem aztán mikor a gymnasium sarkához értem mindjárt átéreztem a vásári hangulatot, szememnek is volt mit látni, fülemnek is hallani ami specialitásaink a vásári koldusok éktelenül sivalkódó csoportjában.

De ni ni, mit látok? A városházán is valami új világosság dereng! Már ma-holnap fénytengerben usszuk a sarat. Ugy nezik ki az öreg városháza kivilágítva, mint mikor az unoka menyasszonynak öltözteti a nagymamát. Én nem is tudom szegény öreggel mit incselkedik ez a főjegyző! Azon vesszük észre, hogy úgy fel szerel bennünket Klein ur beagidó, hogy felesleges lesz az utcáinkon holdvilágos éjeken fényt derítő lámpák felgyújtása. Hát biz az sok, hiába való költséget okozott a városnak! Mennyi kiadást meg lehetett volna spórolni, ha nyáron a városzavával Szent János bogarakat gyűjtetett volna a főbíró s most estenként szomorú lámpáink helyett azokat raknák ki!

Azonban jó kilátásaink vannak e tekintetben s ha a nagy német költővel

óhajtjuk a „Több világosságot” segítségünkre jön két helybeli pénzintézet s jutányos tervezetet terjeszt elő az utcák világításáról. Rajtunk a sor, hogy a sötétség fiaiból világosság gyermekei legyenek.

Nagy fontosságú dolgok történtek e héten az ország fővárosában. A belügyminiszter betérjlesztette az országházba az új választási törvényt. Szerencse hogy megelőzte ezt a szeszadó emelése, mert vidékünk lakosai mind elveszítették volna most választói jogosultságukat. Magam is félek, mivel az idén olyan jó börtérmet volt, hogy megtalállok magamról valamikor feledkezni s akkor aztán, — ha véletlenül a fejemmel egy-két tábla ablakot benyomok a földalatti városi vendéglőben, — megesik velem az a csufság, hogy választói jogát szépségesen elveszítí a

Hírök.

HIREK.

— **Nyilvános nyugtázás.** A tárkányi iskolai ünnepélyen felül fizettek: Belényesi Takarékpénztár 20, Kain Lajos 5, Báthori Zoltán 5, Dr. Buder Ferenc 5, Popovics György 4, Ns. Benedek László 4, Szikszay Károly 3, Boros Lajos 3, Fofiu Miklós 3, Mócz Péter 3, Dragos Sándor 3, Kristó Lajos 2, Tóth Géza 2, Fráter Pál 3, Barány Dávid 2, Szikszay Dániel 2, Hant Imre 1, Szabó Ferenc 1, Tóth Lajos 1, Tyira Sándor 1 korona. Összesen 73 korona. A kegyes adakozóknak e helyen is köszönetet mond az egyházi előljáróság.

— **Husvágatási szabályrendelet.** A városi főjegyző most a belügyminiszteri rendelet alapján új husvágatási szabályrendeletet készít. Természetes, hogy ehhez képest aztán a vágóhid is át lesz alakítva s vízvezetékkel ellátva, hogy a köztisztasági és közegészségügyi kívánalmaknak teljesen megfelelhessen.

— **Honvédség kihelyezés.** Egyik nagyvárad lapból olvassuk, hogy a honvédelmi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a nagyvárad 4-ik honvéd gyalogezrednek egy zászlóalja kitelepítessék vidékre. A n-szalontaiak azonnal megmozdultak a katonaság megnyerése céljából. Mi pedig várjuk a sült galambot. Sőt olyanok is vannak köztünk nagy számmal kik a csirke drágulásától félnék a város szaporodása s for-

igen. Talán azt sem tudod, hogy mit beszéltek. Mi foglalt úgy el?

— Vezércikket írok a Szigetvársárhelyi Ellenőrnek.

Feleségem e közlésre rám mérszette szemét, letette kezéből a könyvet s így mondotta:

— Micsoda? Vezércikket írsz? Nagyon kérlek, ne írd ujságeiket.

— De kérlek, mikor eszméim vannak, gondolataim jöttek!

— Igazán kérlek, ne írd ujságeiket!

— De hiszen megígérttem éppen az előbb a szerkesztőnek, hát csak meg kell írnom ezt a vezércikket. Meglátod, milyen szép, milyen lenyűgöző lesz ez a cikk. Ünnepi cikk lesz. A magyar ügyvédség százötven éves jubileumára írom. A szerkesztő azt mondotta — igen helyesen: azt szeretné, hogy ezt a cikket valaki olyan írja, aki kívül áll az ügyvédi testületen, azért engem kért meg. Hát csak ne háborgass. Még azt is megmondta az előrelátó szerkesztő, hogy most kivételösen írjam ki a cikk alá az egész nevémet, mert a kamarai elnök neve is azokkal a betűkkel kezdődik, mint az enyém s ha szokásom szerint a kezdő betűket írom ki, még azt gondolhatná valaki, hogy az öreg maga-magát dicsérette meg. Hát csak ne háborgass!

Ekkor feleségem hozzám sietett, kezét kőfőleg összekulcsolta előttem s esdőleg nézve rám, így szólt:

— Arakszyn, édes Arakszynom! mindenre kérlek, ne írd ujságeiket.

Meglepetve néztem reá.

— Miféle különös kívánság ez tőled fiacskám, hogy ne írd ujságeiket?

— Ő ismételte a kérést.

— Mindenre kérlek: ne írd!

Én még jobban meglepetve ugyan, de azért nyugodtan folytattam a tárgyalást.

— Már azt szeretném tudni, miért ne írhatnék én cikkeket az ujságba. Hát most akarok én először cikket írni lapnak? Hát az elmúlt évben egy esztendő alatt nem tizenhárom vezércikk jelent meg tőlem a Szigetvársárhelyi Ellenőrben és kilenc tárca, meg egy-két más egyéb cikk, nem is említve egész télen át a drámai és vígjáték-előadásokról színházi kritikáimat a Szigetvársárhelyi Naplóban?

— Aztán ugy-e jól esett a múltkor — folytattam én tüzzel az érvelést — mikor megajándékoztalak avval az ötven koronával, a mit a Vasárnapi Ujság küldött a keleti nepek irodalmáról készített tanulmányomért? Meg ugyebár milyen büszke voltál, mikor tavaly a Budapesti

Szemlében az uracska névét olvastad egy művelőléstörténeli esszé alatt? Hát most miért vagy annyira ellene, hogy írjak?

— Barátom, válaszolta ő, a Budapesti Szemlében, meg a Vasárnapi Ujságban nincsenek sajtóhibák. Oda írhatok.

Mikor ez a szó, hogy: sajtóhiba, megütötte a fülemet, fájdalmasan szisszentem fel s arvonásaimra egyszerre felhő vonult. Figyelmesen fordultam feleségem felé s hallgattam az okos asszony szavait, ő pedig folytatta.

— Miért vagyok ellene, hogy írd? Csodálom, hogy olyan rövid lett az emlékező tehetséged. Nem látom talán elégszer, mit szenvedsz, mikor cikkeidben a sajtóhibákat látod? Hiszen jusson eszedbe, hogy valósággal beteg vagy két-három napig a bosszúságtól, valahányszor egy-egy cikked megjelenik a helybeli lapokban. Mikor látod, hogy cikkedből egy-egy rész a sajtóhibák miatt a legneveltségesebb sületlenségé, valóságos bárgyusággá vált és arra gondolsz, hogy aki cikket olvassa, kénytelen a legkedvezőtlenebb ítéletet formálni a te intelligenciád felől. Hogy esik ez neked? Hisz sokszor nincs is értelme a dolgnak.

(folytatása következik.)

galmának emelkedésével. Nem jobb-e az, ha belényesi lakos fogyasztja a vidék csirkéjét és tojását s nem a berlini?

— **Razzia a „Kőpincén”.** A Kőpince régi épülete oly ritkán ad életjelt magáról, hogy szinte elfeledjük létezését. Nagyvásárkor azonban mégis kitért magáért, mert az általános szélesben egyedül róla emlékezhetünk meg egy ott megtartott razzia révén. Csütörtök este zajosak voltak a kőpince öreg lakói a mulató román atyafiaktól. Ugy 10 óra felé Blik Miron indiánnyára egy kis parázs 21-est kezdtek játszani. Mindegyiknél volt dohány bőven s így természetes, hogy életrevalónak találták az indítványt. De itt is beigazodott hogy: A szegénynek a szerencséje is szegény. Alig sprengoltak szét három bankot midőn megjelent a nagyvásárkor szokásos razzia megtartására a csendőrség. A parasztok ijedten kiabáltak a bankadónak: „Pune banka in zseb!” Tedd zsebre a bankot! De a szemfüles csendőrség a törvény nevében előbb lefoglalta a bankot és a résztvevő Kracun Kosztár, Gida Filip, Matyók Juon, Ávrám György, Gánye Tivadár és társai ellen kihágás címén megindította az eljárást.

— **Uj iskola Tárkányban** Tárkány református lakosága leányövendékei számára a modern kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő új iskolát es tanítói lakást építtetett, mely díszere válik nemcsak a szepen fejlődő község épületeinek, hanem a vidék iskoláinak is, s nem válnék szegényre Belényesnek sem önmegadóztatással, saját erejükből fedeztek az egyháztagok az építés költségeit, gyümölcsöző tőkeként helyezvén azt el, melynek kamatait az utókor fogja igazán élvezni. Mi csak így építettünk; a törvény követelményeinek megfelelő iskola épületet, felszerelést meg kívánják tőlünk, de ha tette kerül a sor, nincs a ki segítsen. Legfőlegb egy új cimert kapunk majd az új épületre. Szépen sikerült ünnepély keretében avatta fel az egyház f. hó 8-án új iskoláját. A délután 5 óra-hor kezdődő ünnepélyt a szep számmal összegyűlt közönség éneke után György József helybeli lelkész nyitotta meg. Fegyverrel, kardal szerezték meg mondotta s tették nagygyá. dicsővé őseink e hazát; a hulladó korszellem ama int, miszerint a közművelődés s annak apoló melegágyai az iskolák tarthatják fenn őseink örökét tehetik hatalmassá, boldoggá nemzetünket. A fölavató beszédet Bottyán Pál belényesi ref. lelkész tartotta, ki melvén azt, hogy a reformátiónak mindig hatalmas támassza volt, az iskola tápláló, életető eleme az abból kiáradó fölvilágosodott szellem; legyen az jövőben is; ha kész az új épület, ne szakadjon ezzel félbe az építés, de sőt folyjon tovább annak nagy munkája. Boras Lajos tárkányi ref. tanító Hant Imre sikerült költeményét adta elő; az új iskola tanítója Zsila Gyula pedig vigmonológ szavaival szerzett vidám perceket a megjelent közönségnek. A hosszú programot a heybelyi énekkar szereplése tette változatossá, melynek szervezése, betanítása és vezetése szintén az új tanító érdeme. Az ünnepélyt vacsora, majd táncmulatság követte, melynek jövedelme a szegény gyermekek felruházására fordítatik, s a melyről a bekövetkezett kellemetlen időjárás dacára kellemes emlékek tövöztek a résztvevők. Csak hadd épüljenek az új iskolák! Az egyházi és közügye iránt sokszor közömbös korokban jól eső érzésekkel tölt el s infó példaul

szolgálhat a buzgóságnak; az áldozatkészségnek egy-egy ily jele. Ha jól széjjel nézünk magunk körül, sok felé találunk még eleg építeni valót.

— **Ugy értesülünk,** hogy az idén fennállásának 26-ik esztendejében — különleges szép kiállítású, illusztrációkban gazdag és rendkívül bő árjegyzéket ad ki az országoshírű nagy óras és ókszerész cég: Löfkovits Arthur és Társa, Debrecenben. Bizonyára semmi fog minden érdeklődő egy példányt díjtalanul hozatni, mielőtt, — amint az előre látható — a kiadás elfogy.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor Lungikus és dietetikus kúra, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amelyet azonban a gyógykezelés sem elhanyagolando. Első helyen állanak a tüdőkátrány-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik ily preparátumot használunk. A legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-Roche”, a creosot-preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerárban kapható.

Kávéházi politika.

Egyik régebbi polgárjogi kávéházban kihallgattam két ur beszélgetését; a diskurzus természetesen az új városi vígadó körül forgott. A közérdekű témára való tekintettel közreadom a beszélgetést, melynek különös érdekességét kölcsönöz az, hogy — megtörténhetett volna: —

— Voltál a városi vígadó második és valószínűleg utolsó megnyitásán?

— Na nán nem voltam? És te nem voltál? Hisz valósággal zsúfolt ház volt, ott volt mind minden ember feleslegi különbség nélkül, sőt a női nem is szép számmal volt képviselve. Nem is esodádom, mert tekintve attól, hogy az emberek szeretik az újat, a változatosságot, de abban a kávéházban mindenki megtalálta azt, amit a többiben csak detailban kap meg. Akik szeretik a pontos kiszolgálást, azok örülnek a három pincérnek, akik kedvelik a gyakori zenét, örülnek az állandó cigánybandának, a fiatalság pedig, amely legszámottevőbb tényezője a kávéházi életnek, örül az éjjeli és nappali kasszatündérnek. Így hát érthető, hogy inter duos... tertius gaudet.

— Te csak az előnyösebb oldalát vizsgálod a dolognak, mintha bizony hátrányai nem is volnának az új kávéháznak. Igaz, hogy három pincér pontosabban tud kiszolgálni mint egy, de három pincérnek háromszor annyi borra való dukál mint egynek. Való, hogy az esti zene sok embert vonz a kávéházba, de ugyanannyit el is riaszt. Hogy példával szolgáljak, aki kártyázni megy a kávéházba, az nem szereti, ha megszavazják a folytonos tányérozással, de meg a benomlásokat is folyton eltévesztheti. A kalabrista pedig a varázskerügnél és a léha nótanál többre becsül egy kvint kasszát trüfletre is utalmóval és banzájjal. S ha a játékos valamelyiket eltéveszti, joggal kérdezheti Dr. Krípikával: „hát jól van ez így?”

— Öszintén, de gorombán szólva én esodálkozom a te kiskorú fölfogásodan. Ha három pincér lesz is, azért egyszerre csak egynek adsz borra való. Ha egy fodrász-üzletbe mégy, ahol három segéd dolgozik, vajon jut eszedbe mindegyiknek borra való adni, vagy csak annak, aki kiszolgál? Hogy az esti zene sok embert elriaszt, az csak részben áll, mert kárpotolják azokat a csuláki szórakozást kedvelők. S a kártyásokat sem kell elveszíteni, mert azok számára külön temat lehet berendezni.

— Meghajlok érveid nagyságra előtt. De azt csak nem tagadhatod, hogy a fekete árának 4 fillérel való felemelése nem fogja emelni a kávéház forgalmát is. Aki naponta csak egy feketét iszik, annak is havonta 1.20 koronával, évente pedig 14.40 koronával kell többet fizetnie a kapuciner szendvélőjeért. Hozzászámitva most a füzet-pincérnek adandó borra való, az a többi kávéházban többnyire megspórol, legalább 30-40 koronával kerül többre az, hogy valaki kapuciner mellett a főszolgabírói lakban gyönyörködhetik. Egy reális, józan gondolkozású polgár pedig ilyen kétes mulatságot nem reszkíroz meg 40 koronát.

— Jegyzed meg, hogy reális, józan gondolkozású polgár kevés van. Sőt még ennél is kevesebb. Másodszor reális gondolkozású polgár ugyanis csak vasárnap és a főünnepkor jár kávéházba. Ilyenkor megengedheti magának azt a luxust, hogy három pincér kérézdezzé tőle.

— Mit mézitatik parrancsolni? — S végre a tulajdonképeni stangások csak ritka esetben spó-moisterek és nem nagyon vizsgálják, hogy a naponkénti 3-4 krajcar többletkiadás évente 40-50 koronára növekedhetik. Ha már elmegy a tejfel, minék maradjon meg az aludtáj?

— Szóval te állandó törzsvendég leszel az új kávéházban. A heves védelemből ezt következ éhetem.

— Én a világot som. Neked bizalmasan megsgom, hogy miért? — Nem, hogy ami neked a földön bomog, az nem az én mindjárt a szádon. A kávésnak 687 barna lé a szál tartozom és ha itt hagyom, az mindjárt esedkessé válnék. Én tehát itt ugy szerepelek, mint a kávéház örökös vendége és egyben élő reklámja. De úgy látszik, te nem kívánczol az új kávéházba?

— Mit gondolsz, én független ember vagyok. Ha itt maradnék, azt hihetnék, hogy én is anyagilag va-

gyok idekötvé. Mától kezdve tehát az új kávéházban leszek található: ablak kettő.

„Pincér, fizetek!” Szervusz!
— Isten veled! (Irigykedve néz utána. Később menni készül és hívja a pincért.)
„Jenő, aufschreiben!”

Itro.

97. és 975 sz.

1908.

Árverési hirdetés ny.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. illetőleg az 1908 évi XL. t.c. 19 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyváradi kir. törvényszéknek 1908 évi V. 26633 és 29294 számmal végzett köveletében Dr. Schützweig Béla belényesi ügyvéd által képviselt Weisz Adolf, illetve Weisz Adolf és Helyes Károly együttes végrehajthatók javára 3300 K. s jár. erejéig 1908. évi október hó 7 és 8-án fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján lefoglalták 324. korona 80 fillére becsült következő ingóságok a. m.: házi bútorok, továbbá 43000. deb. váltók és 62600. deb. egotett tőzge, s egyebek nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a belényesi kir. bíróság 1908. évi V. 6582 és 6682 sz. végzése folytán 3300 kor. tőkekövetelés, és odlig 6-ézesen 222 kor. 48 fillérben bíróságilag megállapított költségekerejéig Belényosban Tarassi János főle kéznél, a kávéházban Belényos határában Herder főle tőklagyárnál leendő megtartására 1908. november 16-ik napjának d. ó. 8. illetve fél 11 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezen- nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzítés mellett, a legtöbbet igénylők, szükség esetén lecsaron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elverezendő ingóságokat mások is le és fölfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908 évi XL. t.c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Belényes, 1908. nov. 7.

Mukenhaupt József
kir. bír. végrehajtó

3. szám.

1908.

Hirdetmény.

Dragonyesd közigjegyzőséghez tartozó Mézes, Négerfalva, P. P. Cziganesd, Belezseny és Sebes község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889: XXXVIII., és az 1891: XVI. törvénycikkekben előirt helyszíni eljárás veggett és pedig egyelőre csupán az azonosító 1908. évi november 23-ik napján az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelent Endellfogva felszólíttatnak 1) mindazok, akik a tjkönyvben előforduló bejegyzésre nevezte okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határrapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel; 2) mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog trvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján készkijelöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírást az 1886: XXIX. t.c. 15-18. és az 1889: XXXVIII. t.c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, az átruházás létre-

jöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedés kedvezményétől is elcsenek. 3) azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesét kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Belényes, 1908. november 1.

Garass István
kir. betétszerk. irnok.

Meldt
kir. trvszéki bíró.

Lukács
Nándor

butoráruháza

Nagyvárad, Fő-utca.

Széchenyi szállodával szemben.

Ajánlja dusan felszerelt butorraktárát.

Nagy választék modern asztalos- és kárpitos butorokban. Teljes lakás, szálloda és kávéházi berendezések.

Szolid kivitel, olcsó árak. Tervek és költségvetések díjtalanul.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőfeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földmívelőügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu szima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres fás és zöldeltványok

ugyszintén hazai szima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep

TAPOLCZA,

(a Balaton mellett).

Kepecs Ignác cukrászata és süteménye

Belényes.

T. c.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben az eddig is jó hírnévnek örvendő néhai KLEIN HENRIK-féle cukrászdát és sütemény-átvettem a azt teljesen újonnan felszerelve saját nevem alatt tovább vezetem. Eök éven át Budapesten és más nagy városokban szerzett tapasztalat és gyakorlat romólnem engedí, hogy tisztán készelt friss 'ej- és vajjal készült cukrász- és péksüteményekkel a n. é. közönség legmesszobb-reményű igényeit kielégíthesem. Elállalok keresetelőkre és lakodalmaikra szükségesítő pék- és cukrászsütemény elkészítését és felszolgálatát. Tör- tákat az egyszerűtől a legeszebb kivitelű jutányos ár mellett. Különösen felhívom b. figyelmét sőt- domben naponként frissen sült kétfőző jónú kenyere-remre, melyet 5 kilóval felül rendelésnél a legolcsóbb napi ár mellett háához is szállítok. Privát háziaktól süttés végett sőt- dombébe hozott kenyerek birtokosa személyes felügyeletem alatt állom. Amiód a n. é. közönség b. támogatását kérem, vagyok

Kepecs Ignác
cukrász- és pékmester.

Naponta kétszer friss sütemény.

Naponta kétszer friss sütemény.

Herkules-szesz

Gyorsan és biztosan gyógyít, csuzi, köszvényt, ideggyöngeséget, oldalszurást, szaggatást, fej, fog, hát, és derékfájást, zsábat, benu- lást, kimerültséget, és más légvo- nat vagy hüléstől eredő bajokat.

Kapható:

GÉCZY DEZSŐ

Órangyalhoz címzett gyógytárában
Belényes, — Piacz-tér.

Hirdetések

kiadóhivatalban jutányos árak mellett felvételnek.

Süssmann Lázár

könyv- és papirkereskedésében.

DR. RÁCZ MIKSA

opérateur gyermekkórházi sebész

testegyesítő intézete

NAGYVÁRAD,

Szilágyi Dezső-utca 10. sz.

Október elsejétől testegyesítő

csoportos gyógytorna.

Mindennemű ügyvédi és közsegi nyomtatványok nagy raktára, továbbá: szépirodalmi művek, kör- levelek, röpiratok, esketési- és el- jegyzési meghívók, szinlapok, fal- ragaszok stb. csinosan készíttetnek.

Süssmann Lázár

könyvnyomdai műintézete, könyvkötészet,
— könyv- és papirkereskedése.

Belényes. — Fő-tér.

Alapítatott 1891.

□□□□

Alapítatott 1891.

Nyomatott Süssmann L. könyvnyomdájában, Belényes.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricza- morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.